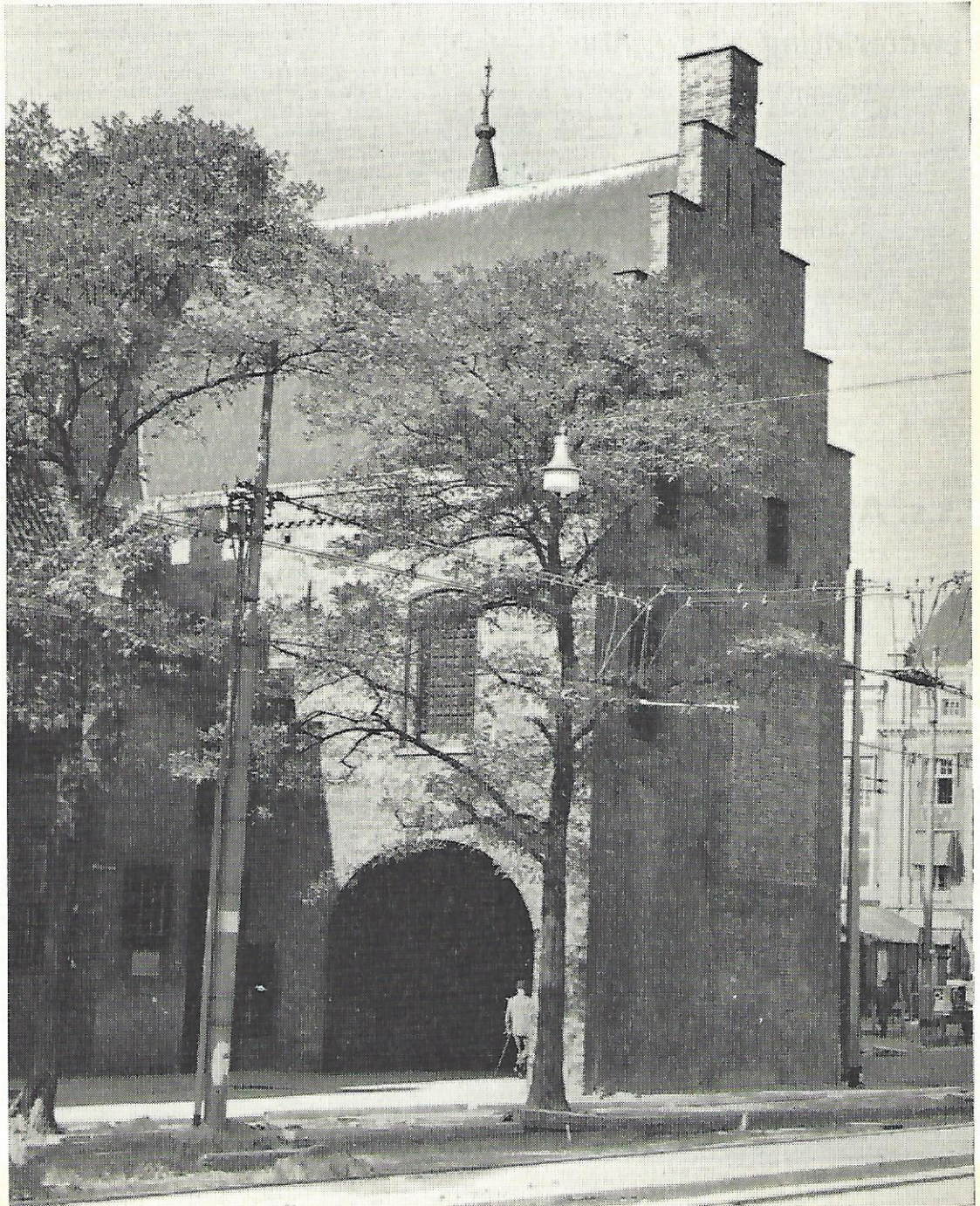

van voor de vloot

Redactie: J. C. W. Schuller tot Peursum.

Administratie: Mevr. S. van Geest.

Kopij in te zenden aan: Vlootredactie van „Olie” p/a Shell Tankers N.V., Postbus 874, Rotterdam-C.

De gevangenpoort
te 's-Gravenhage
(na afbraak van het
„Berlage-poortje”)

Tewaterlating s.t.s. „Atys”

Op 17 oktober jl. om klokslag 12 uur vond op de werf van de Nederlandsche Dok en Scheepsbouw Maatschappij (v.o.f.) te Amsterdam de tewaterlating plaats van het 18.000 ton metende s.t.s. „ATYS”.

De naamgeving werd verricht door Mevr. M. K. W. Wieringa-Key, echtgenote van de heer Mr. W. G. Wieringa, lid van de Raad van Beheer van de Bataafse Petroleum Mij. N.V.

Na afloop van de tewaterlating kwamen de gasten bijeen in de smaakvol versierde ontvangstzaal van de N.D.S.M., waar achtereenvolgens het woord werd gevoerd door de heren Ir. A. P. Adama van Scheltema, directeur der Nederlandsche

Redactioneel

De heer W. B. Kruysmulder, die gedurende de afgelopen vier jaar de redactie van „Van en Voor de Vloot” heeft verzorgd, heeft in verband met een wijziging in zijn functie zijn redactie taak met ingang van 1 oktober jl. overgedragen aan de heer J. C. W. Schuller tot Peursum.

De werkzaamheden van de heer Schuller brengen hem in geregeld contact met de vloot: een belangrijke voorwaarde om zijn nieuwe taak te kunnen vervullen.

Vaak wordt van onze zeevarenden gehoord: „Wij kunnen niet schrijven”, het tegendeel is echter op ondubbelzinnige wijze bewezen.

Moge dit zo blijven, gedachtig aan het woord „Van” in de titel van dit blad.

De scheidende redacteur dankt de abonnees voor alle hulp die hij steeds van hen heeft mogen ontvangen.

Dok en Scheepsbouw Maatschappij, Ir. L. Schepers, directeur der N.V. Koninklijke Nederlandsche Petroleum Maatschappij, en Mr W. G. Wieringa.

Te ca. 1 uur 's-middags had de „Atys” ligplaats gekregen naast haar grotere zuster, het s.t.s. „Zafra”, dat op 29 aug. jl. bij dezelfde werf werd tewatergelaten.

Het s.t.s. „ATYS” dat het vijfde nieuwbouw-tankschip van de Nederlandse „A”-klasse is in een serie van zes, en het tweede en laatste turbineschip in deze klasse — de overige vier zijn motorschepen — zal o.o.v. begin februari 1960 in de vaart komen.

s.t.s. ALUCO

Op 13 oktober jl. is dit onder Engelse vlag varende „super-new-look” Groepsschip, waarop de gehele accommodatie en navigatieruimte op het achterschip is gebouwd, na een alleszins geslaagde proeftocht, voor haar eerste oceanreis vertrokken, met bestemming Curaçao.

Het schip dat een draagvermogen heeft van 19.430 ton, werd gebouwd bij J. L. Thompson & Sons Ltd. te Sunderland, waar tevens een zusterschip van de „ALUCO” in aanbouw is.

De voornaamste gegevens zijn:

Lengte over alles	170,70 m	Gemiddelde diepgang op	
Lengte tussen de loodlijnen	162,80 m	zomermerk	9,15 m
Grootste breedte	21,90 m	Dienstsnelheid	ca 14½ mijl/uur
Holte tot bovendek	12,05 m		

Het vermogen van de turbine-installatie bedraagt bij dienstsnelheid 7500 as-pk.

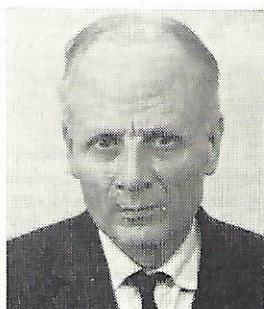

DE NIEUWE KANTOOR ORGANISATIE VAN SHELL TANKERS N.V.

V

In aansluiting aan de vorige artikelen onder bovengenoemd hoofd, volgt hier een korte uiteenzetting betreffende de werkzaamheden van de secties welke direct ressorteren onder de Directie.

De sectie **GENEESKUNDIGE DIENST** verzorgt de keuring van stafleden en Europese scheepsgezellen in vaste dienst. Zij keurt de sollicitanten in deze beide categorieën en leden van het kantoorpersoneel voor dienst- of kustreizen.

H. G. E. C. Thoden
van Velzen

houdt hierover contact met andere rederijen en met de K.L.M.

Tevens is zij belast met de keuring van Chinese scheepsgezellen. Zij zorgt voor de vereiste vaccinaties en injecties, geeft verklaringen van geschiktheid voor de zeevaart af, verlengt ogen-/orenpapieren en regelt de doorlichting.

De geneeskundige dienst houdt zich op de hoogte van de toestand van het zeevarend- en kantoorpersoneel dat door een ongeval of door ziekte arbeidsongeschikt is geworden en treedt hierover zodanig in overleg met huisartsen of specialisten.

Zij stelt zich op de hoogte van de ontwikkeling op scheepvaartgebied welke betrekking hebben op de medische wetenschap en onder-

* * *

De sectie **ALGEMENE ZAKEN** voert bijzondere opdrachten van de Directie uit. Zij houdt zich op de hoogte van de wereldvlootsterkte, nieuwbouwprogramma's en de sterkte van de Nederlandse en Engelse Groepsvloot. Zij schrijft in opdracht van de Directie artikelen voor tijdschriften, houdt lezingen of bereidt deze voor.

R. Glazener

Sectie **RECHTSKUNDIGE AANGELEGENHEDEN**

De jurist adviseert inzake de rechtskundige aspecten van de werkzaamheden van Shell Tankers N.V. welke onder meer voorkomen op het gebied van Nieuwbouw- en verkoopcontracten van schepen, teboekstellingen van schepen, charterparties, d.w.z. overeenkomsten waarbij schepen worden verhuurd door Shell Tankers N.V. aan andere Groepsmaatschappijen of soortgelijke overeenkomsten waarbij schepen van onafhankelijke reders aan Shell Tankers N.V. ter beschikking worden gesteld, verzekering, hetzij zeeverzekering of andere verzekeringen i.g. het bedrijf als zodanig enig risico loopt, collectieve en individuele arbeidsovereenkomsten.

Hij wordt tevens geraadpleegd inzake contracten met aannemers voor het nieuwe kantoorgebouw. Hij zorgt dat bovengenoemde overeenkomsten duidelijk zijn geformuleerd en niets bevatten wat in strijd is met de wet.

P. J. Vogel

* * *

Sectie **PUBLIC RELATIONS**

In het algemeen kan worden gesteld dat deze sectie zorg draagt voor de voorlichting aan en het contact met andere groepsmaatschappijen, rederijen, organisaties op scheepvaartgebied, pers, radio, bezoekers en trainees.

Voorts ressorteren onder deze sectie o.a.

- de werkzaamheden verbonden aan de scheepsadoptie,
- het toezicht op plaatsing aan boord en onderhoud van film-apparatuur, films en ontspanningsspelen,
- de voorbereiding — in overleg met Radio Nederland Wereldomroep — van de maandelijkse radiogroetenprogramma's,
- de aanmaak en distributie van propaganda-materiaal, vlootzakagenda en -jaarkalender.

De chef van deze sectie is tevens belast met de redactie van dit maandblad.

J. C. W. Schuller
tot Peursum

De Havenvakschool te Rotterdam

In menig gezin werd vroeger, wanneer een onwillige zoon zijn studie vroegtijdig wilde beëindigen, door de ouders de verzuchting geslaakt: Nou, wordt dan maar putjesschepper of ga maar in de haven werken!

Nu willen wij niets aanmerken op het nuttige werk dat de man van de gemeente-reinigingsdienst verricht, maar tegen de opmerking ten opzichte van het werken in de haven hebben we wel degelijk bezwaar. En zeker nadat wij een bezoek brachten aan de Havenvakschool in Rotterdam.

Het zal niet eenvoudig zijn om in het kader van dit blad een beeld te geven van alle werkzaamheden en mogelijkheden die dit opleidingsinstituut heeft te bieden en wij zullen ons moeten beperken tot enkele facetten.

Het ontstaan . . .

De vraag werpt zich al direct op hoe men er toe gekomen is zo'n unieke school te stichten, want uniek ter wereld is deze school.

Reeds ver voor de oorlog deed zich de behoefte gevoelen om tot instelling te komen van een degelijke opleiding voor havenarbeiders. De steeds voortschrijdende techniek van de na-oorlogse jaren en de behoefte aan specialisten, leidde er toe dat in 1949 door de Scheepvaart Vereniging Zuid gestart werd met een opleiding voor de haven. In eerste instantie dacht men hier aan een opleiding voor „hogere” arbeiders zoals dek-gasten, tellers, wegers en toezichhoudend personeel.

In 1947 werd reeds een Commissie ter bestudering van de vakopleiding voor Havenarbeiders te Rotterdam in het leven geroepen. Deze commissie kwam tot de conclusie dat een vakopleiding zeer gewenst was en adviseerde prof. dr. F. J. Th. Rutten, hoogleraar in de toegepaste psychologie aan de Universiteit te Nijmegen, een voorlopig door hem opgesteld rapport omtrent de vakopleiding definitief uit te werken.

In 1953 ving de school haar werkzaamheden aan, voor-

lopig in een stuwadoorsloods van N.V. Thomsen's Havenbedrijf. De beperkte ruimte was er de oorzaak van dat niet meer dan 24 leerlingen de opleiding konden volgen. Wanneer men weet dat dit leerlingental nu in 1959, bij de ingebruikneming van de nieuwe Havenvakschool die op 24 september jl. door minister Cals werd geopend, 388 bedroeg, dan kunnen we gevoeglijk vaststellen dat deze school in een behoefte voorziet.

Het doel van de school

De opleiding tot goede havenarbeiders is van enorm belang, zowel economisch als sociaal. De arbeider die iets doet moet ook weten „waarom” hij dat doet. Vaak kwam de veiligheid in gevaar en gebeurden er ongelukken, die men met wat meer vakkennis van de materialen had kunnen voorkomen. Men deed het werk op eigen houtje, volgens eigen (vaak foute) inzichten.

De mechanisatie in het havenwerk bracht grote problemen teweeg en hield een specialisatie van de arbeid in, alsmede de noodzaak van samenwerking of teamwork.

Wat met deze samenwerking onmiddellijk samengaat, is de gedachte het sociale niveau van de havenarbeiders op een hoger plan te brengen en hun de verantwoordelijkheid te doen voelen van hun arbeid. Het hiaat in de opleiding maakte, dat de havenarbeider vaak een man werd van „twaalf ambachten, dertien ongelukken.”

De werkgevers hebben dan ook terecht begrepen, ook al in verband met de krappe personeelspositie, dat, wilde hij zijn personeel behouden, de kost voor de baat moest uitgaan: er moest een goede vakopleiding komen.

Voor de werkgever is het van groot belang dat hij weet wat voor arbeiders hij in zijn bedrijf heeft. Zijn, door deze vakopleiding, grondig onderlegd personeel zal efficiënt werken, wat Rotterdam als havenstad in het algemeen, en zijn bedrijf in het bijzonder ten goede zal komen.

Nuttig...

De bedrijven in de Rotterdamse haven moesten in het verleden maar al te vaak met „kneusjes” werken. Te dikwijls kozen arbeiders dit beroep als zij in andere functies niet geslaagd waren met het gevolg dat deze ongeschoolden veelal brokken maakten.

De Stuwadoorswet, die havenarbeid slechts toestaat aan personen boven 18 jaar, maakte het ook al niet eenvoudig. De dringende behoefte aan de leeftijdsoverbrugging van jongelui die de lagere school hadden verlaten en in de haven zouden willen werken, werd met de instelling van de Havenvakschool volkomen ondervangen.

De opleiding...

De opleiding is samengevat in vier afdelingen. In een voorbereidend leerjaar, dat een schakel vormt tussen de lagere school en de havenvakschool, worden de jongens van ruim 12 jaar voorbereid op het latere werk.

Wanneer deze opleiding is afgesloten volgen twee leerjaren waarin men het diploma „Maat” kan behalen. Zij komen dan in een tweejarig leerlingenstelsel waarin zij praktisch werkzaam zijn in verschillende havenbedrijven, maar komen ook nog een dag en een avond per week op school terug om de theoretische kennis op te halen en te vermeerderen. Aan het eind van deze periode kan het diploma „Gezel” worden behaald. Daarna bestaat er nog een voortgezet of gespecialiseerd leerlingenstelsel van één jaar voor de opleiding tot leerling-controleur of leerling-vorktruckrijder.

Bij de Havenvakschool kent men ook nog de vakopleiding voor volwassenen: voor hen die reeds jaren in de haven werkzaam zijn. De eerste fase omvat een opleiding tot havenarbeider, de tweede fase gaat in de richting van de specialisatie voor dekgast of controleur, de derde fase behelst de opleiding voor toezichthouders.

In de avondvakschool voor volwassenen kan men een cursus volgen voor algemene ontwikkeling en Engels voor het havenbedrijf, terwijl daarnaast vakcursussen worden gegeven voor kabelgasten en vorktruckrijders.

Veelomvattend

Nu moet men niet denken dat de leerstof zo eenvoudig is. Zij valt in drie onderdelen te splitsen:

- de vak- en algemene vorming met vakken als havenleer, materialenleer, goederen en lading, economische bewegingsleer, culturele vorming, etc.
- de algemene vakken als Nederlandse taal, Engels, rekenen en natuurleer.
- de algemene handvaardigheid die als vakken omvat metaal- en houtbewerking en schiemanwerk.

Ieder der onderdelen neemt ongeveer een derde deel van de schooltijd in. Een twintigtal vaste leraren en een aantal instructeurs die uit het havenbedrijf zijn voortgekomen, verzorgen de opleidingen en men krijgt zodoende een zuiver op de praktijk afgestemde studie.

Organisatie

Elke klas van 24 jongens wordt onderverdeeld in vier groepen van zes leerlingen die uit hun midden hun ploegleider of „kras” kiezen, zoals in de haven gebruikelijk is. De „kras” is kenbaar door een onderscheiding op zijn werkkleding. Deze „kras” is op zijn beurt weer lid van de krasraad die voorstellen van de leerlingen bespreekt en ze, al of niet met medewerking van de leraren, bij de directie van de school ter tafel brengt.

Men kent in deze „doe”-school, in tegenstelling tot de echte „leer”-school elders, geen rapporten. Evenals in de haven wordt ook hier gewerkt met groene, bruine en blauwe werkboekjes. Zodra een boekje is doorgewerkt, krijgt de leerling een nieuw boekje en, wat ook belangrijk is, verhoging van zakgeld.

Havenarbeider = vakman

De nieuwe school die aan de Waalhaven is verrezen, is reeds van verre zichtbaar door het instructiemodel van een scheepsbrug met laadgerei. Ruime en lichte leslokalen maken het verblijf bijzonder aangenaam.

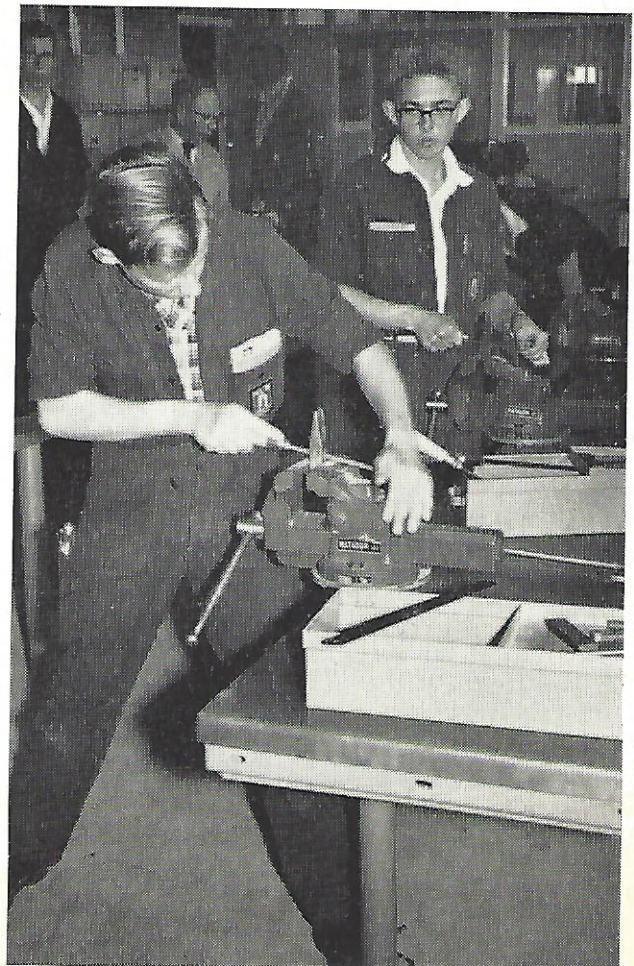
Rotterdam kan terecht trots zijn op deze unieke school waar de havenarbeider tot vakman wordt geschoold en die er mede toe zal bijdragen dat de Maasstad als tweede wereldhaven zijn plaats blijft innemen.

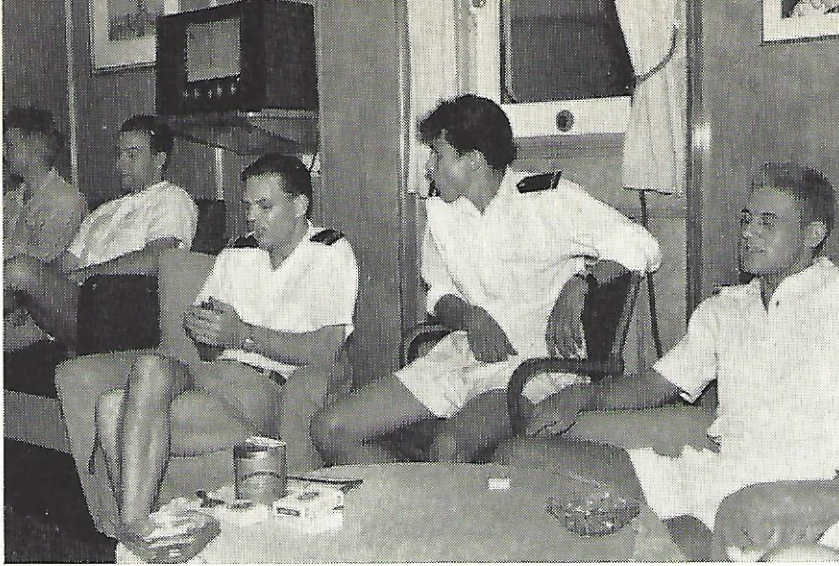
A. B. de W.

Touwspplitsen

Metaalbewerking

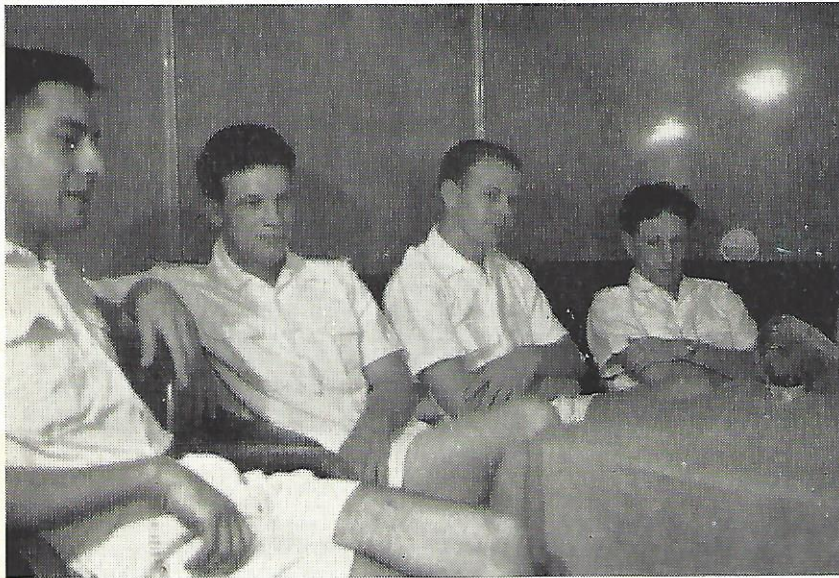

„Het 250e Shell-schip van de
t.e.s. „KORATIA”

De ontvangst van het groetenprogramma
aan boord op 28 augustus 1959
in beeld gebracht door 3e stuurman
D. M. Mos

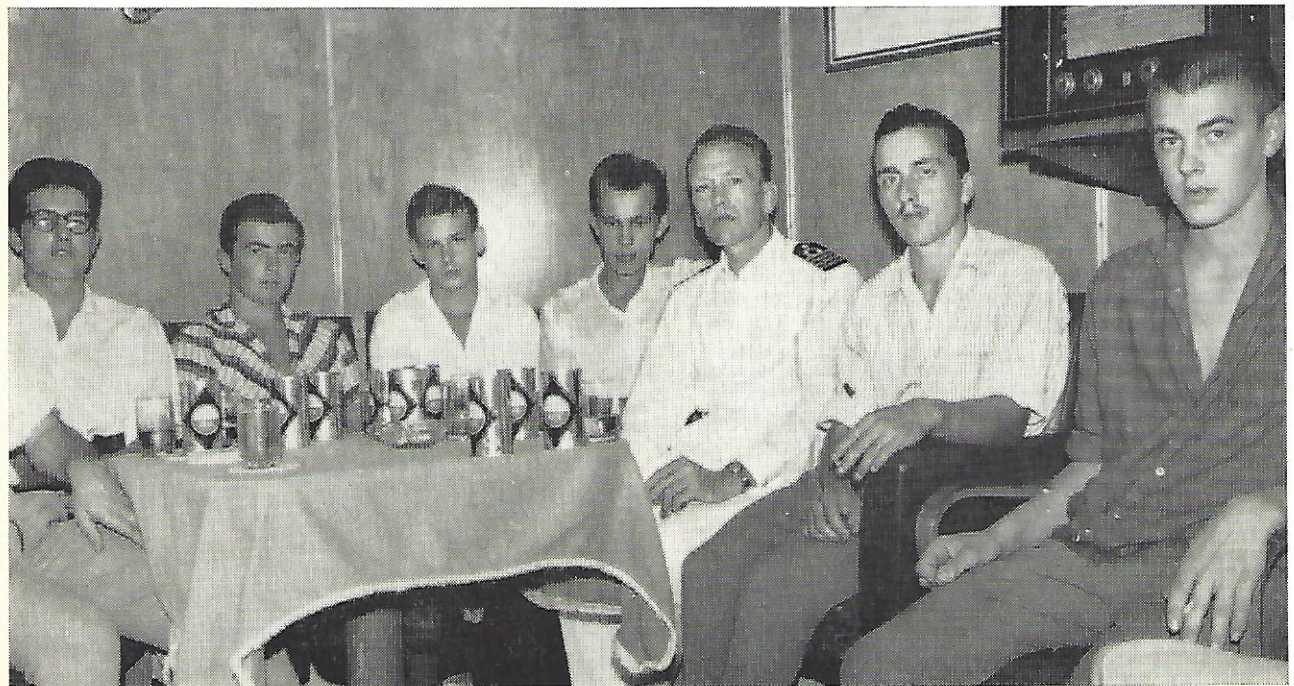
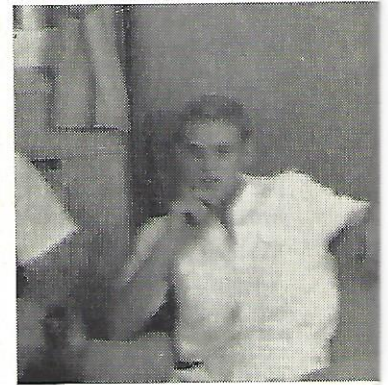
1

foto 1 v.l.n.r.
H. P. C. de Geeter 4e wtk.
D. Schot 5e wtk.
W. Zwiers 3e wtk.
W. N. Kous 5e wtk.
E. Wouters 5e wtk.

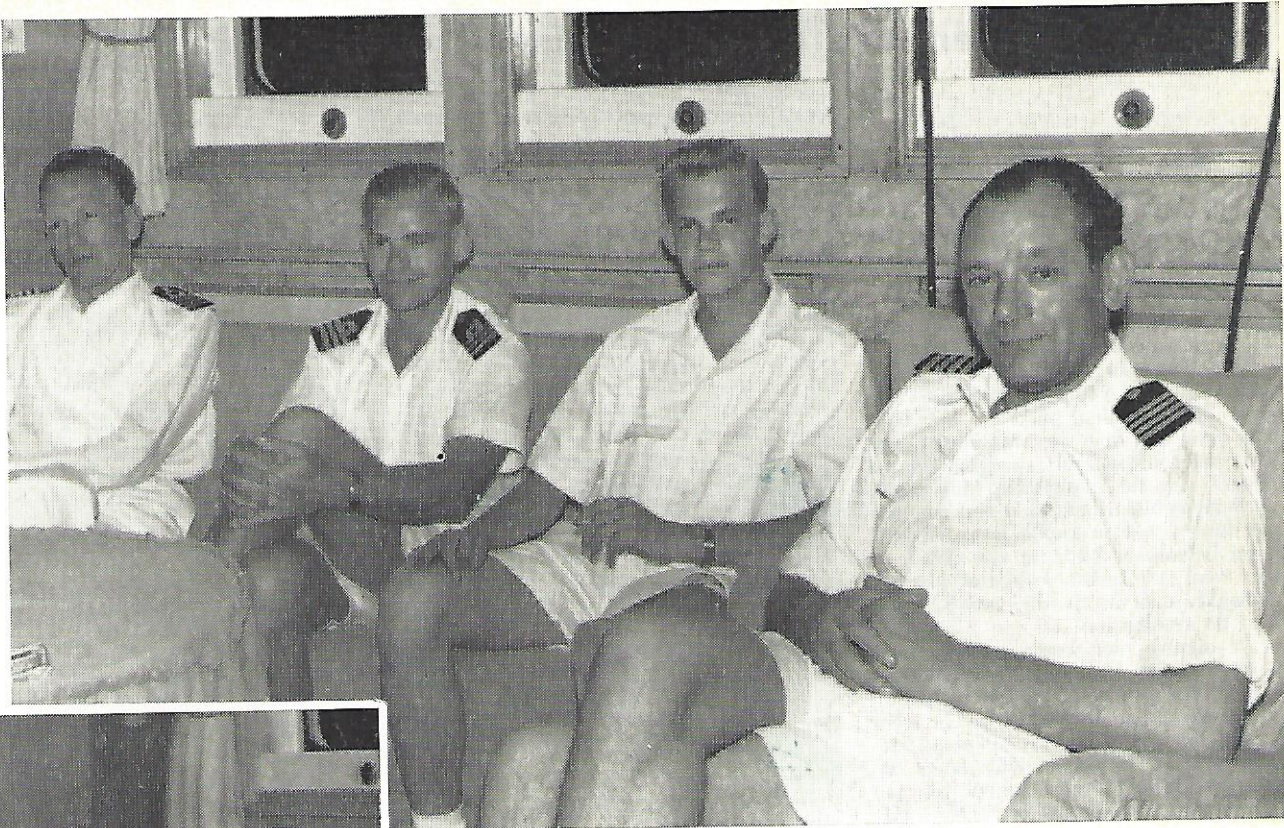
2

foto 2 v.l.n.r.
H. C. Offenberg radiotelegrafist
H. Schilker 4e stm.
K. v. d. Zee 11. wtk.
J. Gansevoort 5e wtk.

5

6

4

foto 5 v.l.n.r.

M. Bastemeyer
P. Tanis
J. A. de Buck
L. G. M. Mostert
G. P. Beekman
R. A. Brand
H. Rakers

jongen a/d.
idem
koksjongen
pantryjongen
gezagvoerder
timmerman
jongen

foto 7 v.l.n.r.

H. C. Offenberg radiotelegrafist
H. Schilker 4e stm.
K. v. d. Zee 11. wtk.
J. Gansevoort 5e wtk.
H. P. C. de Geeter 4e wtk.
D. Schot 5e wtk.
W. Zwiers 3e wtk.
W. N. Kous 5e wtk.

foto 6 v.l.n.r.

E. Wouters 5e wtk.
G. P. Beekman gezagvoerder

Voor een verslag over opname en ontvangst van het groetenprogramma verwijzen wij naar het november-nummer van het maandblad „Olie”

foto 3 v.l.n.r.

E. Wouters 5e wtk.
G. P. Beekman gezagvoerder
K. Prins 1e stm.

foto 4 v.l.n.r.

G. P. Beekman gezagvoerder
K. Prins 1e stm.
C. J. Clarisse 11. stm.
J. M. C. Jonkheid hwtk.

3

7

7

6

Feiten en Wetenswaardigheden uit Nederland

(van onze correspondent in Den Haag)

20 september

Terwijl Nikita en Ike over de wereldvrede praten en de wereld in spanning afwacht wat het resultaat zal zijn, zijn wij in Scheveningen begonnen met een karwei waarvan we tenminste zeker weten in het voorjaar van 1961 de vruchten te zullen plukken: het bouwen van een nieuwe wandelpier van 375 meter of — zoals de heer Adama Zijlstra van de Exploitatie Maatschappij Scheveningen het zei — een compromis tussen wat wenselijk was, mogelijk is en betaalbaar blijkt te zijn. Want er zijn veel uitermate kostbare plannen gemaakt; daarvan is dit van 5,5 miljoen de resultante.

De nieuwe pier wordt even lang als de oude, maar 12 meter breed; de oude was 8 meter breed. Verder wordt hij zó gebouwd dat hij ook bij slecht weer is te gebruiken. Ook is rekening gehouden met het doorzicht langs de kust; de luifel is niet geheel tot aan het strand doorgetrokken. De totale lengte van de hekken waar men kan staan, is 2200 meter; de totale vloeroppervlakte 12.000 vierkante meter. Een 48 meter hoge uitkijktoren biedt een panorama over Scheveningen. Op het zonterras zullen 1200 zonzonabidders hun cultus kunnen bedrijven; het restaurant krijgt 350 zitplaatsen en boven het restaurant komt een terras met nog eens 300 plaatsen.

Eén „eiland” is bestemd voor dagbezoekers, één voor de jeugd en er komt een grote ruimte voor allerlei mogelijkheden tot vermaak en een winkelgalerij.

Men hoopt vóór het volgend seizoen het gedeelte van de boulevard tot aan de waterlijn klaar te hebben, zodat het volgend jaar zomer het gedeelte in zee kan worden gebouwd.

Krijgen we er dus over twee jaar een nieuwe attractie bij, een andere attractie gaat helaas verdwijnen. „Hannulodam”, het mooie spoorwegspel van meneer Bastet, dat niet alleen de kinderen boeide, maar waarbij ook veel „grote kinderen” menig welbesteed uur doorbrachten, is dit seizoen voor het laatst in het Kurhaus geweest. De heer Bastet heeft het moeten afleggen tegen de handhavers van de fiscale orde in onze goede gemeente, die na enige jaren eindelijk een modus hebben gevonden om op dit leerzame spel de vermakelijkheidsbelasting toe te passen. En dat kan dit treintje niet trekken.

Intussen is sedert mijn vorige brief het seizoen in Scheveningen — dat dank zij een onvergetelijk mooie zomer de meeste seizoenbedrijven bepaald geen windeieren heeft gelegd — gesloten, en is „de stad” begonnen weer zijn rechten op te eisen.

Veelbelovend toneel

Om de overgang niet al te grof te doen zijn, is de Haagse Comedie begonnen met een paar premières in enigszins luchtig genre, maar waaruit we toch een voorproefje hebben gekregen van hetgeen ons deze winter te wachten staat. Maar laat ik beginnen met u de belangrijkste namen uit het tableau de la troupe te noemen, en dan begin ik met Bob de Lange, die in twee uitmuntend door Joris Diels geregisseerde eenakters van de Zwitser Max Frisch, zijn rentree bij het gezelschap maakte. Verder: Elisabeth Andersen, Paul Steenberg, Albert van Dalsum, Ida Wasserman, Cees Laseur, Myra Ward, Jan van der Linde, Annet Nieuwenhuizen, Henk van Buuren, Do van Stek, Ineke Brinkman, Annie Leenders, Cas Baas, Gijsbert Tersteeg, Kitty Kluppell, Coen Flink, Marie Meunier, Wim de Haas, Ad van Gessel, Jan Vreeken, Gerard de Groot, Broes Hartman, John Koch, Jules Royaards, Camille de Vries, Wim van Rooij, Frans Vorstman, Frans van der Lingen, Jules Croiset, Bas ten Batenburg, Fiet Dekker, Else Valk, Lou Steenberg, Karen-Else Sluizer en Vera Harbrink.

Max Frisch, van wie de Haagse Comedie de twee eenakters „Biedermann en de brandstichters” — een moraliteit zonder moraal, noemt Frisch het zelf — en de klucht „De grote woede van Philipp Hotz” op het repertoire heeft genomen, is met Dürrenmatt op 't ogenblik de bekendste Duits schrijvende Zwitserse dramaturg. Vooral morele problemen houden hem bezig: het vraagstuk van macht en schuld en persoonlijke verantwoordelijkheid. Dat blijkt ook duidelijk uit „Biedermann”, een laffe egoïst, die misbruik maakt van zijn macht zolang er geen gevaar dreigt en dan van angst in zijn schulp kruipt en zich laat terroriseren door twee indringers, die hem dwingen hen in huis te nemen en in wie hij brandstichters ziet. De suggestie van zijn angst leidt er ten slotte toe dat hij hun zelf de lucifers geeft, waarmee zij dan de hele boel in as leggen. U heeft er natuurlijk geen politieke allegorie in te zien, maar de verleiding was — voor mij — toch wel heel erg groot. . . . . Dat kwam trouwens ook door het voortreffelijke spel van Van Dalsum en Van der Linden, van Annie Leenders en Annet Nieuwenhuizen, het suggestieve decor van Hep van Delft, de geslaagde muziek van Jurriaan Andriessen en de geestige choreografie van Albert Mol.

Ik hoop dat ook „Wie geeft de bruid weg” van S. Taylor en C. Otis Skinner, nog een tijdje repertoire zal houden. Het is eigenlijk een zomers niemendalletje, maar wie eens een avond zorgeloos uit wil, kan plezier beleven aan

dit door Paul Steenberg en Myra Ward gedragen blijspel. Verder staan op het repertoire „De onbekookte” (L'Hurluberlu) van Anouilh met Paul Steenberg in de hoofdrol, „Das Prinzip” van Hermann Bahr, „Sauls dood” van Abel Herzberg, waarin Albert van Dalsum ter gelegenheid van zijn gouden toneeljubileum de titelrol zal spelen. De nieuwjaarspremière wordt hetzij „Winteravondsprookje” van Shakespeare onder een Engelse régisseur, dan wel „De Kersentuin” van Anton Tsjechov onder regie van Peter Scharoff. Overigens zal „De Kersentuin” in ieder geval worden gespeeld, want begin 1960 is het honderd jaar geleden dat Tsjechov werd geboren.

Voor de liefhebbers van éénmans-c.q. éénvrouws-toneel vermeld ik nog, dat Charlotte Köhler deze winter o.a. zal optreden met „Olivia” in de vertaling van Nijhoff.

Balletvernieuwing

Na het, met enig gedruis gepaard gaande, verzetten der bakens in onze danswereld, gaan we het nieuwe seizoen in met toch weer vier balletgroepen: Nederlands Ballet, Amsterdams Ballet (waarin het Ballet der Lage Landen en het Ballet van de Nederlandse Opera zijn opgegaan), Nederlands Dans Theater en Scapino. Daarvan zijn de tweede en derde genoemde nieuw.

Het Amsterdams Ballet onder leiding van Mascha ter Weeme, bestaat uit ruim vijftig leden en zal in de eerste plaats aan het werk gaan voor de dansfiguratie bij de Nederlandse Opera, die „Die Fledermaus” in studie heeft. Verder zijn twee choreografieën van Alan Carter in studie, „House of Shadows” op muziek van Benjamin Britten en een soort etude ter opening, waarin alle leden van het ballet worden voorgesteld.

Het Nederlands Dans Theater zal geheel eigen wegen dansen. Deze groep bestaat uit slechts zestien leden en kan alleen daarom dus al geen „grote” balletten brengen. Hier gaat het dus in de eerste plaats om de solistische kwaliteiten van de medewerkers; bovendien kan dit gezelschap ook in de provincie optreden, waar voor grote balletten geen accommodatie is en dit kan dus bijdragen tot een verdere verbreiding van de waardering voor de danskunst, hetgeen in ons land niet bepaald overbodig is.

De artistieke leider van het N.D.T. is Benjamin Harkavy, wiens ballet „Four Times Six” — dat in Amerika groot succes had — door Milla Gramberg, Martinette Janmaats, Alexandra Radius, Charles Czarny, Hans van der Togt en Jaap Flier wordt gedanst. Willy de la Bye, Aart Verstegen en Martin Scheepers zijn de solisten in het ballet

De Euromast te Rotterdam.

Het hijsen van de „scheepsbrug“.

„Feestgericht“, dat Hans van Manen schiep op muziek van Luctor Ponse. Een nieuwe choreografie van Van Manen op muziek van Britten, „De Maan in de Trapeze“, wordt gedanst door Marianne Hilarides en Jaap Flier, die ook optreden in „Giovanezza“ van Rudi van Dantzig op muziek van Vivaldi. Groot succes bij de première in het Kurhaus Paviljoen oogstte ook de pas de deux uit „Don Quichotte“ door Marianne Hilarides en Martin Scheepers.

Nieuw Rotterdam

Om nog even bij het toneel te blijven: in Rotterdam is in de Schouwburg aan de Aert van Nesstraat in veertig dagen het hele interieur vernieuwd, met als belangrijkste winstpunt een aanzienlijk verbeterde akoestiek, zodat men nu ook halverwege de zaal het gesproken woord goed kan volgen.

Een geheel nieuwe aanwinst is het café-restaurant annex cabaret-dancing „Bristol“ aan de Coolsingel, waarmee de wand Beurs-postkantoor-stadhuis thans is gecompleteerd. Rest nu nog

aan de overkant het Hilton hotel, waarvan de bouw nu zijn beslag heeft gekregen, en de afbraak van het oude gebouw „Utrecht“, nu de voltooiing van het nieuwe, erachter gelegen gebouw begint te naderen. Ook met het slopen van de oude Bijenkorf is begonnen. De voltooiing van het nieuwe centrum van Nederlands meest dynamische stad begint in zicht te komen.

Het toekomstige zicht op dit centrum vanuit de in aanbouw zijnde Euromast belooft fascinerend te worden. Met de voltooiing van de mast gaat het naar wens. Deze dagen werd de tweede „ring“ op zijn plaats gehesen. Deze heeft de vorm van een scheepsbrug en wordt dan ook als zodanig met alle vereiste instrumenten ingericht, zodat het publiek kan zien hoe de moderne navigatie in z'n werk gaat. Bovendien zal deze brug worden gebruikt voor het praktisch onderwijs aan de Rotterdamse Zeevaartschool. Zoals bekend, werd de eerste „ring“, het restaurant aan de top, reeds enige tijd geleden op zijn plaats gebracht.

Tussen Rotterdam en Den Haag ligt Delft, het oudste centrum van technische wetenschappen in ons land, dat een uitgebreide en kostbare (ruim 200 miljoen gulden!) verjongingskuur ondergaat. In de Wippolder verrijst een nieuwe stad, in oppervlak gelijk aan het oude hart van Delft: 130 hectare. Tegen 1965 zal hier een universiteits-complex zijn verzezen, dat zich met glans zal kunnen meten met zijn soortgenoten in het buitenland. Er is echter niet alleen aan de studie gedacht, maar ook aan de recreatie. De „Bernard van Leer-hal“ voor alle binnensporten en -spelen is al in gebruik: aan de buitensportterreinen wordt nu gewerkt, en als alles klaar is, zullen de 2500 leden van de Sportschichting TH hier hun hart kunnen ophalen.

Tot slot nog een sportnieuwteje: we hebben onze eerste Nederlandse „koninklijke“ voetbalclub. Het tachtigjarig bestaan van „good old“ HFC is aanleiding geweest deze oudste club van het land het recht te verlenen een vlag met een gouden kroon te voeren.

Wij nemen afscheid van...

Kapitein C. van der Toorn, die na dertig jaar dienst op onze vloot, zijn zeevarende carrière, die reeds op zeer jonge leeftijd een aanvang nam, per 1 oktober jl. afsloot.

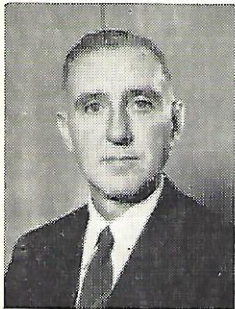
Op 21 september 1929 werd hij als 3e stuurman naar Singapore uitgezonden, waar zijn eerste schip de „IRIS” werd.

Hij heeft daarna nog vele jaren in de Oost doorgebracht, en daar was het dat hij zijn eerste commando kreeg, namelijk over het m.s. „ADINDA” in juli 1949.

Ook de oorlogsjaren bracht hij op zee door. Het laatste schip waarover hij het commando voerde was het s.t.s. „KOSICIA”, dat hij op 26 augustus jl., na aankomst te Rotterdam, verliet.

Mede namens zijn collega's op de vloot wensen wij hem nog vele jaren in goede gezondheid.

* * *

Hoofdwerktuigkundige A. A. Martens, die met ingang van 1 november jl. de dienst der Maatschappij met pensioen heeft verlaten.

De heer Martens vertrok op 28 december 1928 naar Curaçao, waar hij zijn gehele loopbaan bij de Maatschappij heeft volbracht. Na de diverse rangen te hebben doorlopen, werd hij op 1 januari 1948 tot hoofdwerktuigkundige benoemd.

Mede namens zijn vrienden op Curaçao wensen wij hem nog vele gelukkige jaren toe.

Kapitein J. O. Meyer, die per 1 november jl. de dienst der Maatschappij met pensioen verliet. Kapitein Meyer is een van onze gezagvoerders geweest die al zeer spoedig na zijn indiensttreding, nu ruim 29 jaar geleden, het commando over een tanker kreeg. Reeds drie maanden nadat hij in dienst trad werd hij „officer-in-charge” op het s.s. „Asiento” en ruim een jaar later op de „Palem-bang” en de „Nerite”.

In 1934 na een zeer korte periode op het s.s. „Dione” werd hij met het commando van de motorlichter „Kulit” belast, waarop hij ruim een jaar verbleef. Steeds bleef hij

in de Oost varen en toen in 1942 het m.s. „Aldegonda” tot zinken werd gebracht, werd hij met zoveel anderen kort daarop geïnterneerd. Bij de „Aldegonda” zouden wij echter wel even willen blijven stilstaan, want voor zijn kordate en moedige optreden aan boord van dit schip, toen de Japanners het in Straat Malakka bombardeerden, werd hem de Bronzen Leeuw toegekend, welke onderscheiding hem in 1953 door Z.K.H. Prins Bernhard werd uitgereikt.

De interneringstijd is nu eenmaal niet een periode waarover wij graag spreken of schrijven, maar hier mogen wij wel gewag maken van de grote steun die Kapitein Meyer voor zijn mede-kamp- en barakgenoten is geweest. Vele jongeren heeft hij geholpen met hun lessen en de ouderen zochten bij hem niet tevergeefs de zo nodige morele steun in die zware jaren.

Na de Tweede Wereldoorlog werd hem, buiten het commando op onze oceaanschepen, nog een speciale opdracht verstrekt en wel het uitbrengen van de voor Balik Papan bestemde sleepboot „Soekarame”. Toen in 1954 de eerste schepen van het nieuwe „K”-type in de vaart kwamen duurde het niet lang of ook Kapitein Meyer kreeg het commando van een 18.000 tonner en wel van het s.t.s. „Kryptos”. Na een korte periode aan de wal te Rotterdam werd hij op de „Kosicia” geplaatst waarop hij ruim een jaar het commando heeft gevoerd tot hij op 31 maart jl. dit commando overdroeg aan Kapitein C. van der Toorn.

Wij hopen, mede namens zijn vloot- en walcollega's, dat hem nog vele jaren in goede gezondheid beschoren mogen zijn.

„RUST ROEST” OP DE „VIVIPARA”

„Sex(tant)appeal”

Zou de titel doen vermoeden dat hieronder het probleem van de roestvorming wordt aangesneden, in feite betreft het hier een kort verslag van een bezoek dat een 25-tal leerlingen van de huishoudschool „Rust Roest” te Delft tezamen met de directrice en enige leden van het onderwijzend personeel op 6 oktober jl. aan het door de school geadopteerde s.t.s. „VIVIPARA” te Pernis bracht.

Na een gezamenlijke, door Shell Pernis — als altijd — voortreffelijk verzorgde, lunch werd in de filmzaal van de bedrijfs-school de film „Wij varen olie” vertoond.

Vervolgens werd per bus naar de steiger gereden waaraan de „VIVIPARA” lag en gingen de meisjes, zichtbaar onder de indruk van de afmetingen van het schip, aan boord.

Na een korte begroeting door eerste stuurman S. J. de Geus, die namens de gezagvoerder de honneurs waarnam, werd in drie groepen het schip van radarmast tot schroefas bezichtigd. Vanwege de „enige diepte” werd slechts van boven af een vluchtige blik in de machinekamer geworpen, maar in de kombuis, waar de kok hen te woord stond, raakten de meisjes niet uitgekeken.

Na de afscheidsthee vertrokken zij met duidelijke tegenzin naar de bus om de terugreis te aanvaarden.

Getuige de allerhartelijkste ontvangst die de meisjes aan boord bereid werd en het enthousiasme van de jeugdige bezoekersters, zal de adoptie van de „VIVIPARA” ongetwijfeld „in liefde bloeiende” blijven en zal er vooralsnog van roest door rust geen sprake zijn!

**Club van Nederlandse oud-Gezagvoerders en
oud-Hoofdwerktuigkundigen der
Koninklijke/Shell**

Op woensdag 23 september jl. vond te Utrecht in restaurant „Esplanada” de 19e ledenvergadering van de C.N.O.O.K.S. plaats. De heer M. J. Kiviet, die aan de beurt was als bestuurslid af te treden werd met algemene stemmen herkozen en benoemd tot voorzitter voor het verenigingsjaar 1959-1960. De aftredende voorzitter, de heer E. G. van Eerde, werd dank gebracht voor het vele en goede werk in die functie verricht gedurende het thans achter ons liggende verenigingsjaar en werd benoemd tot vice-voorzitter voor 1959-1960. De heer D. d'Hulst blijft tot september 1960 zitting houden in het bestuur als bestuurslid.

Zoals gebruikelijk op de september bijeenkomsten waren de bestuursleden van de Engelse zustervereniging van de C.N.O.O.K.S. als gasten in Utrecht aanwezig. De dag volgende op de bijeenkomst werd met hen een bezoek gebracht aan de glasfabriek te Leerdam.

Onze Jubilaris

Onze gelukwensen gaan uit naar hoofdwerktuigkundige S. HAM die op 2 oktober jl. 25 jaar in dienst der Maatschappij was.

PERSONALIA

Gehuwd:

- 2-9-'59: J. de Ruiter, 5e wtk., met mej. C. van Duyn;
- 5-9-'59: G. J. Kusters, 5e wtk., met mej. M. Bijl;
- 15-9-'59: D. J. Wieringa, 4e wtk., met mej. D. Scholten;
- 16-9-'59: A. de Boer, 5e wtk., met mej. H. H. Jurgens;
- 23-9-'59: J. P. Witsen, 3e stm., met mej. A. van der Kruijk;
- 24-9-'59: F. G. Hitzert, 3e stm., met mej. M. de Haan.

Geboren:

- 15-8-'59: Pieter Ijsbrand, zoon van W. Beets, 2e wtk., en mevr. A. G. Beets-Brugman;
- 4-9-'59: Margaretha Geralien, dochter van G. Heising, 1e stm., en mevr. A. C. Heising-de Jonge;
- 4-9-'59: Franciscus Johannes, zoon van J. E. Weidema, 3e wtk., en mevr. M. G. J. Weidema-Schintz;
- 5-9-'59: Willem Henderik, zoon van J. F. Schleicher, 2e wtk., en mevr. J. Schleicher-van den Heerik;
- 6-9-'59: Lambertus Johannes, zoon van L. J. van Onselen, 4e wtk., en mevr. M. J. A. van Onselen-Huitenga;
- 12-9-'59: Hermanus Bernhardus Maria, zoon van B. A. Grashof, 2e wtk., en mevr. B. H. J. Grashof-Haarman;
- 16-9-'59: Roel, zoon van F. van Dalen, 3e wtk., en mevr. W. G. M. van Dalen-Niessink;
- 19-9-'59: Marjan, dochter van P. J. Bakker, 2e stm., en mevr. W. Bakker-de Boer;
- 20-9-'59: Karen José, dochter van A. H. Schulpzand, 4e wtk., en mevr. J. Schulpzand-Feenstra;
- 21-9-'59: Gerd Jan, zoon van J. Reichman, 5e wtk., en mevr. G. Reichman-Lapré;
- 30-9-'59: Marjolein Johanna, dochter van H. O. W. Lotsy, gezagv., en mevr. A. J. Lotsy-Salomons.

VLOOTMUTATIES

gedurende de maand september 1959

In Nederland gearriveerd:

- Gezagv.: D. J. E. Boonstra, J. W. G. van der Horst, P. J. Boudier;
- 1e stl.: J. L. F. Vermeulen, A. A. van Ingen, C. J. J. Rozema;

2e stl.:

P. A. H. M. Verreyt, H. J. Bakhuis, G. Arkema, H. Hooijer, C. D. Mastenbroek, H. A. Schelvis;

3e stl.:

A. G. de Grooth, J. de Jager, J. J. Runnenburg, G. Pet, J. W. J. Corbee, W. O. Kooi, N. J. Steens;

4e stl.:

G. M. Schipper, J. H. C. Schultz;

ll.stl.:

G. van Hoek, W. Roselaar, W. Hoogendijk, H. Steenstra, C. van Helden, H. van Hes, J. H. B. Jongen, J. C. Nelisse;

Hfdwtk.:

J. van der Hoek, B. Flenter, C. Krijger;

2e wtk.:

E. Rouw, F. F. Walthuis;

3e wtk.:

J. F. van den Bogaard, A. J. Verkerk, H. W. Bosman, S. C. Koning, H. Bax, F. Th. E. Spijker;

4e wtk.:

H. J. Nieuwenstein, G. Mienstra, A. J. G. Weitzel;

5e wtk.:

E. E. A. Guttenberg, J. W. Keesmaat, A. A. Kramer, J. Wielart, W. Poede, W. C. van Brummelen, J. Pap, W. J. Quirijns, W. A. M. Werkhoven, C. W. Herkemy, H. van der Wal, W. F. Roepers, W. B. van Stappen, J. P. Bes, A. J. van Schoik, D. de Knecht, G. P. Hogerheijde, G. N. H. van Druten, J. S. R. Mulder;

ll.wtk.:

J. Schrale, F. Spoor;

Bootsl.:

J. H. Roos, R. W. v. d. Jagt, S. Visser, J. Hoogendoorn, A. B. v. Essen;

Timmerl.:

L. Neve, J. Goedknecht, G. J. J. v. d. Stolpe, J. op ten Berg;

Voork.:

J. Wulffraat;

Pompl.:

C. J. v. Beek, P. M. v. Rixtel, K. Grootendorst, W. Broekhuis;

Pijpf./las.:

J. P. Krieg;

Bankw.:

H. Gelderblom;

Chef hofm.:

J. Baard, C. E. Bestebroer;

Chef koks:

P. C. Bergmans, J. W. v. d. Weyde, M. Verbaan, L. Deynen.

In België gearriveerd: Gezagv.: J. T. Sonderman.

TEWERKSTELLINGEN

- m.s. „Acila”: Gezagv.: A. A. Oepkes; ll.stm.: E. C. T. M. Houtman; Hfdwtk.: H. I. Clowting; extra 2e wtk.: J. Melein; ll.wtk.: J. Ommering; ll.wtk.: A. J. Stap; Bootsm. L. T. v. d. Giessen; Timmerm.: W. v. Leeuwen; Voorm.: J. Th. Rood; Pompman: C. Norbart; Chef hofm.: H. Vrugt; Chef kok: J. W. v. d. Weyde.
- m.s. „Camitia”: 1e stm.: P. M. Overschie; extra 5e wtk.: J. D. B. Ewers; extra 5e wtk.: D. Rijkzen.
- m.s. „Clavella”: Gezagv.: J. Lous; 4e wtk. (als wnd. 3e wtk.): D. Pleysier; 5e wtk.: G. Grasmayer.
- m.s. „Crania”: ll.stm.: K. Buhre; 3e wtk.: M. A. van Oostveen; 5e wtk.: B. H. Cornelisse.
- m.s. „Ena”: Hfdwtk.: P. Roeleveld.
- s.t.s. „Katelysia”: 5e wtk.: J. Slotte; ll.wtk.: F. Göbel; Pijpfitter/lasser: J. M. W. Vrijs; Bankwerker: T. Kros.
- s.t.s. „Kermia”: 2e stm.: J. Verhoeven.
- s.t.s. „Khasiella”: 3e stm.: J. van Oosterhout; 4e stm.: J. H. K. van Eck; ll.wtk.: F. Fresow.
- t.e.s. „Koratia”: 5e wtk.: W. Muis.
- t.e.s. „Korenia”: 2e stm.: P. Cammel; 3e stm.: P. Ouwens; ll.stm.: J. J. H. M. Ruigrok; Hfdwtk.: E. A. Stam; 4e wtk.: A. Hasper; 5e wtk.: D. L. Exoo; 5e wtk.: J. R. Alsmā; 5e wtk.: J. Willemse; ll.wtk.: J. W. Scholten; ll.wtk.: M. A. Lamper; Bootsm.: W. I. Ruytenberg; Timmerm.: P. Broere; Pompman: A. v. d. Berg; Chef kok: J. Batelaan.
- s.t.s. „Korovina”: 1e stm. (als wnd. gezagv.): B. van Bon; 2e stm.: J. W. M. Vollebregt; 3e stm.: F. G. Hitzert; ll.stm.: J. de Jager; Hfdwtk.: A. Pauw; 2e wtk.: A. W. van Homoet; 4e wtk.: L. C. Spoon; 5e wtk.: S. A. Verhage; 5e wtk.: A. J. Baerveldt; ll.wtk.: C. J. Lambregts.
- s.t.s. „Krebsia”: extra 3e wtk.: F. Krabben; extra 3e wtk.: P. Warren; 5e wtk.: W. F. A. van Mossevelde; ll.wtk.: A. J. Hulzebos; Bootsmān J. Vos-v. Zalinge; Timmerman: P. J. Temmerman; Voorman: M. v. d. Vrie; Pompman: J. H. Schout; Chef hofmeester: K. Doelman; Chef kok: J. G. Nijman.
- s.t.s. „Kryptos”: 1e stm.: D. P. Klip; 2e wtk.: A. L. Moerland; ll.wtk.: A. A. Daal; ll.wtk.: L. A. J. W. Bink.
- s.t.s. „Kylux”: Chef kok: H. Th. Wigman.
- m.s. „Mitra”: 5e wtk.: R. de Beer; Timmerman M. van Vessem; Voorman: A. Hake; Pompman: A. H. Jansen; Chef hofmeester: Ph. Klopmeijer.
- s.t.s. „Philippia”: ll. stm.: L. A. Veer.
- s.t.s. „Philine”: Hfdwtk.: J. van der Hoek.
- s.t.s. „Vasum”: Gezagv.: A. de Boer; 3e wtk.: W. van den Bosch.
- s.t.s. „Vivipara”: 2e stm.: E. H. Brameijer; Chef kok: J. M. Maaskant.

Naar de Oost vertrokken: 1e stm.: J. D. Sparling; 2e stm.: H. Jansen; 2e wtk.: G. C. L. van Marsbergen; 4e wtk. (als wnd. 3e wtk.): J. Swagers; 5e wtk.: C. Kloosterboer.

Naar de West vertrokken: 1e stm.: H. Barth; 3e stm.: H. Bergman.

Geslaagd voor een hoger diploma:

- 2e stl.: J. M. Hillen, H. Jansen, W. Croes, dipl. 1e stm. G.H.V.; B. de Boer, K. Poort van Ingen, theor. ged. van het dipl. 1e stm. G.H.V.;
- 3e stm.: R. A. M. van Hoogdonk, prakt. ged. v. h. dipl. 2e stm. G.H.V.
- ll.stl.: E. Kuyt, W. Drost, W. Hoogendijk, L. D. J. van Zuilekom, dipl. 3e stm. G.H.V.;
- 3e wtk.: A. C. Jonkers, theor. ged. van het dipl. „B” als Scheepswtk.;
- 4e wtk.: J. D. Nijholt, G. J. Visscher, theor. ged. van het dipl. „B” als Scheepswtk.;

- 5e wtk.: R. de Beer, dipl. „A” en theor. ged. van het dipl. „B” als Scheepswtk., W. F. A. van Mossevelde, B. H. Cornelisse, C. Kloosterboer, H. H. Apfel, dipl. „A” als Scheepswtk.;
- ll.wtk.: D. Rijkzen, H. Sukkel, N. J. Doorn, R. D. Kuil, L. P. H. Teune, M. P. Eland, dipl. als Ass. Scheepswtk., J. D. B. Ewers, Voorlopig Dipl. als Scheepswtk.

Gepromoveerd tot:

- 4e stm.: E. Kuyt, W. Hoogendijk, W. Drost, L. D. J. van Zuilekom;
- 5e wtk.: J. D. B. Ewers, D. Rijkzen, H. Sukkel, R. D. Kuil, N. J. Doorn, L. P. H. Teune, M. P. Eland.

Bevorderd tot:

- Bootsm.: A. v. d. Meer;
- Pijpf./las.: J. M. W. Vrijs;
- Bankw.: T. Kros;
- Chef kok: J. M. Maaskant.

Nieuw aangenomen:

- ll.stm.: L. A. Veer;
- 5e wtk.: G. Grasmayer.

De dienst der Maatschappij verlaten:

- ll.stm.: G. van Hoek;
- Hfdwtk.: P. de Geus;
- 4e wtk.: J. L. Th. Heystraten, J. van Schaik;
- 5e wtk.: F. van Delft, D. de Pree.
- Bootsm.: R. W. v. d. Jagt;
- Timmerm.: G. J. J. v. d. Stolpe;
- Pompman: G. J. v. Beek, W. Broekhuis, K. Grootendorst;
- Chef hofm.: A. C. Thurkow;
- Chef kok: M. Verbaan, G. J. Bannink.

Met pensioen:

- Gezagv.: C. van der Toorn, J. I. Meyer;
- Hfdwtk.: A. A. Martens.

SHELL TANKERS N.V.

In dienst getreden:

- 1-9-'59: Mej. M. C. Sauer - sectie CC
- 1-9-'59: Mej. M. M. W. Meijer - sectie CC
- 1-9-'59: Mej. A. E. M. de Jong - sectie CC
- 1-9-'59: Mej. P. M. M. Hoogmoed - sectie CC
- 1-9-'59: Mej. G. A. van Veen - sectie CC
- 1-9-'59: Mej. A. J. P. Haak - sectie SL
- 1-9-'59: Mej. J. W. Dupuy - sectie BH
- 7-9-'59: Mej. J. C. Ros - sectie CC

De dienst verlaten:

- 1-9-'59: M. C. van Bohemen - sectie SG
- 1-9-'59: Mej. H. J. Dijkshoorn - sectie SO
- 1-9-'59: A. Toet - sectie ID
- 15-9-'59: Mej. M. de Wolf - sectie CC

Gepensioneerd:

- 1-9-'59: A. Schram - sectie WD

Overgeplaatst:

- 1-9-'59: W. B. Kruysmulder - van AFM naar RC
- 1-9-'59: C. J. Jeronimus - van BH naar KB
- 1-9-'59: J. M. Maree - van NB naar RP

Jubilea:

- 1-9-'59: Th. F. Prause (10 jaar)

In tijdelijke vlootdienst:

- 12-9-'59: L. Kerstens - sectie NB

Geboren:

- 26-9-'59: Paul, zoon van R. Glazener - sectie AZ

SHELL TANKERS LTD., SINGAPORE

Teruggekeerd van verlof:

- H. van Waasdijk